

Nyt fra netværket

Smilets by tager kampen op mod to-go-kopperne

Omkring 3.000.000 gange om året køber danskerne en kop kaffe med på vejen, det ses tydeligt i affaldsmængderne både i og udenfor skraldespande. Alene i Aarhus har Robotarmen SeaProctorOne i løbet af de sidste halvandet år samlet omkring **100.000 engangsbægre** op ved Dokk 1. Derfor er Aarhus som den første kommune i landet klar til at indføre pant på to-go-koppen i midtbyen, ambitionen er at indføre pantkopper, der kan købes og afleveres mange steder i byen. Cafeerne er med på ambitionen, da flere af deres kunder allerede efterspørger et bæredygtigt alternativ til engangskopper. Pantssystemet skal i første omgang køre i 3 år og på sigt kunne håndtere flere slags takeaway-emballage i et cirkulært system, hvor emballagen bliver indsamlet, vasket og genbrugt.

Kilde: Aarhus Kommune

Fra Frederiksberg til Thailand

Forskerne på Institut for Geovidenskab og Naturforvaltning kommer langt omkring både geografisk og fagligt, den 3. maj deler de ud af den nyeste forskning til arrangementet IGNsyn. Her kan du blandt andet høre om **sammenhængen mellem lavbundsjord, skove og klima; majs og militærregering eller bare skybrudssikre veje på Frederiksberg**. Arrangementet afsluttes med pizza og øl, så tilmelding er nødvendig på ign.ku.dk inden 27. april.

Konkurrence

Vil du gerne se verden fra en luftballon?

Så har du chancen for at vinde en tur for 2, hvis du deltager i fotokonkurrencen Fang din by. Årets tema er uden filter, så **fang det smukke i det slidte, det rå, det upolerede, det forladte** i lige præcis din by. Konkurrencen foregår over hele landet, sidste frist for at deltage er 1. maj. I slutningen af marts og midt i april er der mulighed for at deltage i gratis fotokurser rundt om i landet. Konkurrencen er skabt i et samarbejde mellem Dansk Arkitektur Center og Copenhagen Photofestival, du kan finde flere informationer på dac.dk

Kilde: Dansk Arkitektur Center

Demokrati og byplanlægning

Hvem sætter dagsordenen?

Sæt kryds i kalenderen

5.-6. OKTOBER 2023

Byplanmødet afholdes i Aarhus.

Tilmelding åbner 12. maj.

Nyt fra netværket

182 projekter indstillet til Renoverprisen 2023

Knap **halvdelen af byggeriets opgaver består af renoveringer**, der både forlænger levetiden for bygninger og har en positiv betydning for både livskvaliteten, klimaet og samfundsøkonomien. Hvert år præmieres en vellykket renovering med Renoverprisen, indstillingsfristen for 2023 sluttede 1. april med 182 indkomne forslag. Det højeste antal siden 2018, der samtidig illustrerer bredden i renoveringsdisciplinen, hvor både små og store projekter på tværs af landet viser, hvordan renovering kan bygge bro mellem bygningens historie og nutidens behov – fra ombyggede landbrugsbygninger, bindingsværkshuse, kirker over skoler til erhvervslokaler. I år uddeles desuden en **specialpris**, hvor renoveringen har skabt stor værdi gennem nytænkning og kreative løsninger for få midler. Begge kåres i september, indtil da kan du se alle de indstillede renoveringsprojekter og lytte til podcasten Bygninger fortæller på renover.dk

Kilde: Renover

Ny bog: Room 606 – et kig ind i Arne Jacobsens designunivers

Designet og opførelsen af SAS hotellet på Vesterbrogade i 1960 var en af Arne Jacobsens mest omfangsrige opgaver, der gav ham mulighed for at tegne alt fra bygningens ydre og indre til møbler, lamper, tekstiler og service. I dag er mange af møblerne og eksempelvis dørhåndtagene efterspurgt designklassikere, mens det meste af **Arne Jacobsens mesterværk** er forsvundet. Kun et enkelt værelse står i dag præcis som Arne Jacobsen designede det. Derfor er netop værelse 606 den prisme, som Michael Sheridan bruger til at beskrive Arne Jacobsens livsværk i bogen Room 606: The SAS house and the work of Arne Jacobsen.

Udkommet på Strandberg Publishing 2023

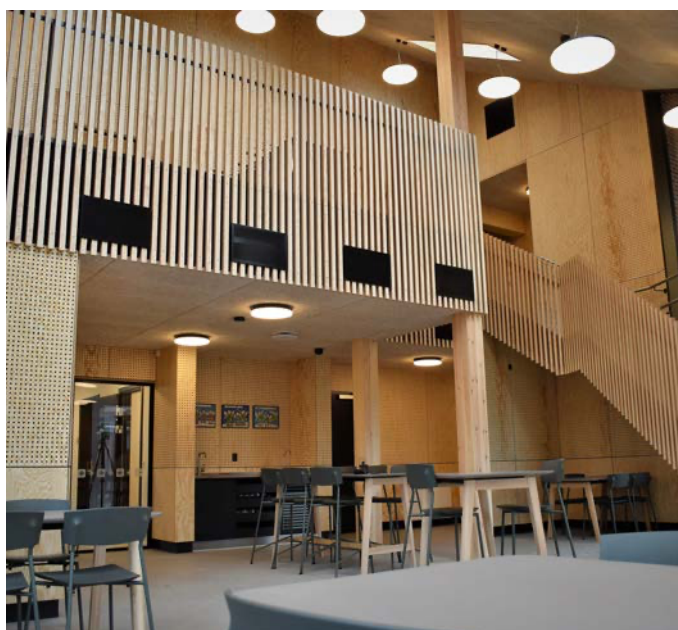

Foto: Kirkens Korshær

Sociale mursten - omsorg, nærvær og respekt i indretningen

En varmestue er meget mere end fire vægge. For brugerne er det **fast holdpunkt i et til tider kaotisk liv**, hvor de bliver mødt med værdighed og finder omsorg, tryghed og nærvær. Det afspejler sig i indretningen, hvor man har taget de forskningsresultater, der viser, at en bygnings arkitektur påvirker stresshormonet kortisol alvorligt. Lokalerne er indrettet med fokus på, hvordan brugerne både kan finde ro eller deltage i fællesskabet. Ligesom basale behov for mad, hvile og et bad kan dækkes på en værdig måde i trygge rammer. Varmestuens arkitektur og design bygger på rapporten sociale mursten fra 2017 og er en del af projektet Fra væresteder til håbsteder, der har til formål at genere ny viden om, hvordan også de fysiske rammer kan gøre en forskel i det sociale arbejde.

Kilde: Kirkens Korshær

Benspænd skaber kreative løsninger

Intet er så skidt, at det ikke er godt for noget. Det gælder også corona. De mange restriktioner tvang skoler, foreninger og andre fællesskaber til at **gå nye veje** for at få hverdagen til at fungere. I Nexø på Bornholm igangsatte en aftenskole nye kurser, der tog udgangspunkt i naturen. I Nivå opstod et nabofællesskab omkring street food og i Brabrand kunne en NGO bedre række ud til sårbare borgere, hvis de supplerede deres faste adresse med en mobil cafe med gratis kaffe og snak. Fælles for de tre projekter er, at de sammen med 27 andre kreative initiativer fra coronatiden har fået støtte fra Realdania til at fortsætte eller genoptage deres aktiviteter. Se alle de støttede initiativer på Realdanias hjemmeside.

Kilde: Realdania

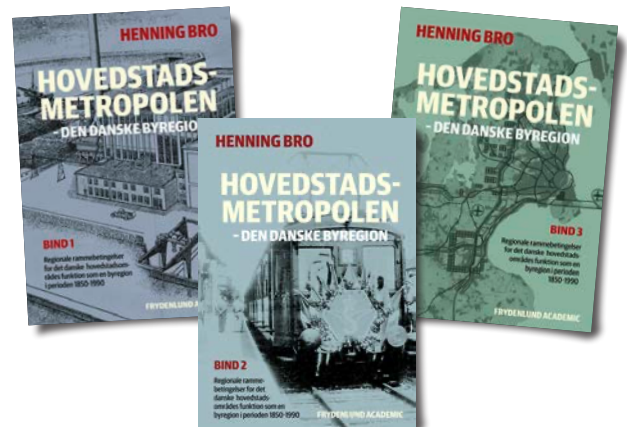
Foto: Maria Demvang

Kommuner over hele landet har søgt om støtte til pilotprojekter hos Plan22+

I første ansøgningsrunde har Plan22+ modtaget **23 ansøgninger**, der samlet søger om ca. 10 mio. kr. De vedrører et bredt spektrum af de temaer, kommunerne tidligere har peget på, at de har behov for ny viden om. Syv af projekterne tager på forskellig vis fat på at udvikle nye værktøjer, som kan bruges i den daglige planlægning i dialogen med udviklere og som beslutningsparametre. Problemstillinger i det åbne land fylder i ti af projekterne og dækker blandt andet over strategiske planer, arealstrategier etc. til mere konkrete projekter om VE anlæg. Andre projekter handler om nye byudviklingsområder, grøn mobilitet mv. I den kommende tid vil Plan22+ se nærmere på ansøgningerne og udpege de projekter, der tildeles tilskud. Læs mere på side 38.

Kilde: Plan22+

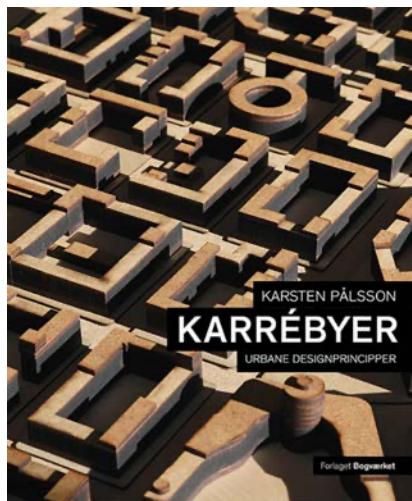

Ny bog: Hovedstadsmetropolen i et historisk perspektiv

I et nyt 3-bindsværk **Hovedstadsmetropolen – den danske byregion** om hovedstaden og dens udvikling har byhistoriker og tidligere stadsarkivar Henning Bro set på, hvordan hovedstadsmetropolens udvikling og rammebetingelser har udviklet sig gennem næsten 150 år. Det første bind belyser udviklingen fra midten af det 19. århundrede til midten af det 20. århundrede. Bind 2 har samme emne, men med fokus på sidste halvdel af det 20. århundrede. I bind 3 får man bogens hovedkonklusion og en række appendikser, der underbygger og perspektiverer de første to bind. **Hovedstadsmetropolen – den danske byregion** er indleveret som doktordisputats ved Københavns Universitet.

Udkommet på forlaget Frydendal 2023

Nyt fra netværket

Ny bog: 10 principper for nye karrébyprojekter

Karsten Pålsson argumenterer i bogen *Karrebyer urbane designprincipper* for at karrébebyggelse er den bebyggelsesform, som i større byer bedst kan fremme varierede og socialt blandede byområder med store og små bygherrer, byggegrupper og alternative boformer. Han tager både læseren med på **byvandring**er til **Vesterbo, indre by i København og Ørestad** samt europæiske storbyer, der tilsammen giver et solidt fundament for Karsten Pålssons perspektiver og de 10 principper for nye karrébyprojekter.

Udkommet på forlaget Bogværket 2022

Ny bog: Børnene i Kunstnerbyen

Gennem tegninger, billeder og citater får Peter Villads Vedel skabt en spændende beretning om en lille gruppe børns opvækst **Atelierhusene** ved Utterslev Mose fra midt i 40'erne til 70'erne. Bogen, der giver et interessant historisk indblik i et specielt boligkvarter i årene efter krigen, er spændende historieskrivning om børns liv dengang og i det miljø, men det er også en fordybelse i, hvordan de fysiske rammer spiller sammen med det sociale liv og derigennem former et særligt livsperspektiv.

Udkommet på forlaget Frydenlund 2023

Ny udgivelse: Fra projekt til blivende by

Siden 2008 har Realdania by og byg været involveret i de 4 arealudviklingsprojekter, Køge Kyst, Nærheden i Hedehusene, Naturbydelen Ringkøbing K og Kanalbyen i Fredericia. Efterhånden er projekterne nået så langt, at de langsomt kan stå på egne ben. Derfor har Realdania by & byg samlet en række erfaringer fra centrale personer i de 4 spirende bydele i publikationen **Fra projekt til levende by**. Det handler blandt andet om forankringsstrategier gennem organisering af bydelsforeninger og brugen af midlertidige aktiviteter som et greb til at skabe liv før husene blev bygget. Publikationen kan downloades på Realdanias hjemmeside.

Kilde: Realdania

Ny udgivelse: Nedrivning og nybyg eller renovering – for klimaets skyld

Overordnet peger analyserne bag publikationen **Helhedsvurdering ved renovering** fra BUILD på, at man ved en energirenovering opnår den største besparelse på drivhusgasser her og nu, hvilket er nødvendigt for at nå klimamålsætningerne for hhv. 2030 og 2050. Men ser man på et enfamiliehus, så vil omfattende renovering klimamæssigt være at foretrække de første 17 år og 23 år. Herefter vil nedrivning/nybyg indhente renoveringens klimabesparelse, fordi driftsenergiens andel af nybyggeriets klimaregnskab er markant lavere (19%) end driftsenergiens andel af det renoverede enfamiliehus' klimaregnskab, der er næsten dobbelt så højt (35%). Publikationen omhandler både huse, kontor og etagebyggeri, den har til formål at opbygge et bredt vidensgrundlag for helhedsvurderinger i renoveringsprojekter til gavn for myndigheder og beslutningstagere f.eks. bygherrer, bygningsejere, rådgivere. Det sker med henblik på at fremme mere hensigtsmæssige og bæredygtige renoveringer ud fra et helhedsperspektiv. Helhedsvurdering ved renovering kan downloades på BUILDs hjemmeside.

Kilde: BUILD

Seks tilladelser til turismeprojekter og udviklingsmuligheder i kystnærhedszonen udbydes

Frem til 1. februar 2024 har kystkommuner nu mulighed for at søge om de 6 forsøgstilladelser fra den første ansøgningsrunde i 2015, der ikke er blevet udnyttet ved fristens udløb i november 2022. Som i 2015 kan kystkommunerne søge om tilladelse til **innovative og miljømæssigt bæredygtige turismeprojekter og udviklingsmuligheder i kystnærhedszonen**, hvor forsøgsordningen for kyst- og naturturisme giver mulighed for at fravige nogle af planlovens regler for kystnærhedszonen og få dispensation fra klitfredning- og strandbeskyttelseslinjen. Desuden kan der søges om udlæg og omplacering af sommerhusgrunde i kystnærhedszonen, udpegningsområder i kystnærhedszonen og overførsel af eksisterende kystnære sommerhusområder til byzone.

Kilde: Plan- & Landdistriktsstyrelsen